

μὲ ὁμολογίες καὶ νιτερέσσο διάφορον, ὁ καθ' ἓνας κατὰ τὸν ἀριθμὸ τῆς ὁμολογίας του καὶ καθὼς ἤθελε τὸν ἀγγίζει ἀπάνω στὴ ράτα ὅπου ἤθελεν γίνει. Ἀμὴ ξεδιαλύζομε πὼς ὄντας ἤθελε τύχει καὶ ἐκεῖνος ὁ ντεμπιτάρης (= ὀφειλέτης) τοῦ ὁποίου τὸ στάμπιλε καὶ μόμπιλε ἐγινούντανε κουραμᾶς ἀπάνω στὶς ὁμολογίες ὅπου ἐχρώστα, ἤθελεν τύχει, λέμεν, αὐτὸς νὰ ἔχη καὶ νὰ βαστᾷ στὸ χέρι του ἓναν ἀμανάτι (ἐν προκειμένῳ, ὄχι ἐνέχυρον ἢ ὑποθήκην, ἀλλ' ἀποδειξιν τοῦ δανείου), μίαν θύμησην, ὅπου νὰ τοῦναι δοσμένη δίχως νιτερέσσο διάφορον, αὐτὸ ἔχει νὰ βιαίνῃ (= βγαίνῃ) λίμπερο, τὸ πρῶτο καὶ γερό, ὅσον εἶναι, ἀπὸ ὅλο του τὸ στάμπιλε καὶ μόμπιλε, δίχως νὰ τοῦ ἀκολουθήσῃ ράτα, ὡς καθὼς ἐδῶ στὸ νησί μας ἀκόμα δὲν ἐστάθηκε, μήτε ἔγινε, εἰς ἄσπρα ὅπου δὲν ἐδανείστησαν μὲ νιτερέσσο διάφορον καὶ ἦτονε γιὰ ἀμανάτι ἢ κομεσσιόνα δὲν τῶνε ἀκλουθοῦσαν ράτα. Τοῦτο ἀποφασίζομε καὶ δίδομε τὸ παρὸν γραμμένο εἰς διαφέντεψιν εἰς τὸν κάθε ἓναν ὅπου θέλει τύχει...».

80 - 494β

1791. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπων καὶ Προεστώτων τῆς Κοινότητος Σύρου, ἀπὸ 15 Ἰουλίου, προσδιόριζουσα τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξουσίας τῶν Ἐπισκόπων πρὸς ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, ἐν 110β, σ. 406 - 407.

«... ἡ γνώμη καὶ τὸ τέλος τὸσον τῶν προλεγόμενων προγόνων μας ὅσον καὶ ἡ ἐδική μας, κατὰ τὸ παρὸν, ἐστάθῃ πάντα νὰ διορίσωμεν διὰ μερικὸν καὶ μόνον κοιτὴ τὸν ἐκλαμπρότατο Ἐπίσκοπο τοῦ Νησιοῦ μας, ὁ ὁποῖος νὰ ἐξετάζῃ, νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἀποφασίζῃ ὅ,τι διαλαμβάνουσι τὰ ἴδια τὰ τεσταμένα καὶ προιχοχάρτια κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ συνήθεια τοῦ τόπου μας καὶ ἐτοῦτο μὲ τέλος νὰ μὴν τρέξουσι ζημιές καὶ ἐξοδες ἀνάμεσα σ' ἐκείνους ὅπου ἐγκαλιοῦνται, ὡς καθὼς ἐτύχαινε, ἂν ἓνα ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη ἐμποροῦσε νὰ συντρέξῃ ἔξω ἀπὸ τὸν τόπο μας, εἰς ἄλλους κοιτάδες... Καὶ ὅποιαν ἄλλη ἀπόφασις θέλει εὑρεθῇ, ἡ ὁποία νὰ εἶναι μάλιστα ἐναντία εἰς τὰ συνήθεια καὶ καπίτουλα τοῦ τόπου μας, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐκρίνασι ὡς τώρα οἱ ... Ἐπίσκοποι, ἀπάνω εἰς κοσμικὰς ὑποθέσεις, ὡς ἄνωθεν, νὰ γροικένται νοῦλα καὶ ἀνωφέλεφτη καὶ ὥσάν νὰ μὴν ἦτο δοσμένη...».

81 - 526β

1796. Συνεταιρικὸν δύο ἱατρῶν ἐν Λάρνακι Κύπρου, δεκαετοῦς διαρκείας, περὶ διανομῆς ἐξ ἴσου τῶν ἀμοιβῶν των, ὡς καὶ τῶν δαπανῶν διὰ φάρμακα, ἐν Κυπ. Χρ. 7 (1930), σ. 231 - 232.

(Ὁ ἀνώνυμος συντάκτης βεβαιοῖ αὐτόθι, σ. 230, ὅτι τοιοῦτοι συνεταιρισμοὶ ἦσαν συνήθεις ἐν Κύπρῳ, τὸν 17 αἰῶνα).

82 - 546a

1798. Ἀπόφασις τοῦ Κοινοτικοῦ Κριτηρίου Σύρου, ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου,
ἐν 110β, σ. 416 - 417.

«...τὸν ὁποῖον ἀγέρα εἶχε τότε χαρίσει ὁ λεγόμενος Α. τῆς κόρης του Π., ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, καθοὺ ἐφανερώθηκε εἰς τὴν παρουσία μας καὶ ἦτανε καὶ ἐγροικόντανε, ἕως τὴν σήμερον τῆς ἐξουσίας της καὶ ποτὲς δὲν τῆς ἐκάμανε καμμιὰ ἀνόχλησις οἱ γονεῖς της ἀπάνω εἰς αὐτό. Καὶ τὴν σήμερον... ἐγύρεψεν ὁ ἄνωθεν Α. νὰ ἀρνηστῇ τὴν χαρισιὰν αὐτήν, λέγοντας πῶς ἐγὼ ἐχάρισα μὰ δὲν κουμαντάριζα νὰ χαρίσω, ἔστοντας καὶ τὸ σπίτι κατεβαίνει ἀπὸ τὴ γυναῖκα μου. Λοιπὸν ἐμεῖς ἐδῶ παρὸν καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ ἐξετάζοντάς τηνε μᾶς ἐφάνερωσε πῶς ἦτανε μὲ τὴν γνώμην της καὶ τὸν ἐχάρισα(ν) τὸν ἀγέραν αὐτόν. Καὶ ἀνκαλὰ καὶ νὰ ἐγύρευαν οἱ λεγόμενοι γονεῖς τῆς Π. ἀπόδειξιν μὲ γράμμα τῆς χαρισιᾶς αὐτῆς καὶ δὲν εὐρέθηκε, ὅμως μὲ δλο τοῦτο, ἔστοντας καὶ νὰ μᾶς τὸ μεταφανερῶσουν, πῶς τὸν εἶχανε χαρίσει, διὰ μερικὰ χρόνια, καθοὺ λέμεν ἄνωθεν. Κρίνομεν καὶ ἀποφασίζομεν, ὅτι ἡ χαρισιὰ εἶναι καλὴ καὶ ἀμετάθετη εἰς τὸ ὄνομα ὅπου τὴν ἐκάμασι οἱ γονεῖς τῆς Π., καὶ νὰ εἶναι πάντα τῆς ἐξουσίας της καὶ οἱ γονεῖς της δὲν ἔχουν κανένα γιουὺς (= δικαίωμα) καὶ δικαίωμα ἀπάνω εἰς αὐτὸ νὰ ἀναχλίζουν...».

83 - 552a

1799. Ἐκθεσις τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ καντζηλλιέρη τῆς Σύρου,
ἐν 110β, σ. 418 - 419.

«...Λοιπὸν ὁ Ἐπίτροπος ἐπραξε κατὰ τὸ συνήθι ὅπου ἔχομε ἐδῶ ἀπάνω στὸ νησί μας, καθὼς εἶναι καὶ τρέχει ἐξ ἀρχῆς. Ἐβαλε κοινὸ τελάλη, γιὰ δυὸ βολές, ὅποιος εἶναι ἐκεῖνος ὅπου ἔχει νὰ λαβαίνει, μὲ τὴν διγορία τῶν δέκα ἡμερῶν νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ φανερωθῇ εἰς τὴν Καντζελλαρία, μὲ τὴν ὁμολογία του, κ' ἀκόμα ὅποιος εἶναι πρόσσιμος, νὰ γένῃ ἐγγυητής, νὰ πάρῃ πράγματα. Λοιπὸν ἐρχομένη ἡ διγορία καὶ περασμένη διὰ μερικὸν καιρὸν, ἦλθανε ὅλοι τους καὶ ἐκάνανε συγκατάβασιν, ἀπάνω στὰ πράγματά τους, τὰ ὅποια ἀποκομμένα, κατὰ τὸ συνήθι, μὲ δύο τίμιους καὶ ἄξιους ἀποκαφτάδες, ἀπ' τὰ ὅποια τῆς ρεξερβάρουνε τὸ σπίτι ὅπου ἔχουνε εἰς τὴν Χώρα, πλησίον τῆς... τ' ὅποιο τ' ἀφήνουνε ὅλοι οἱ χρεοφειλέτες, μὲ καλὴν τῶνε καρδιά, διὰ κυβέρονησί τωνε. Καὶ νὰ μὴν ἐμπορῇ κανεὶς ἀπὸ τοὺς χρεοφειλέτες νὰ τὴν πειράξῃ ἀπάνω εἰς αὐτό, ἐπειδὴ τις καὶ νὰ ἔγινε μὲ τὴν γνώμην ὁλονῶν».

Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, τόμος ΜΓ'